

Z HISTORIE KOCHÁNECKÉHO ŠKOLSTVÍ

V tehdejší Kochánku byla zřízena **první obecní škola** (1780 – 1792) až za panování osvíceného císaře Josefa II., a to obětavostí sousedů kocháneckých, kteří sami ze svých darů a vlastní pomoci postavili první školní budovu a to na konci tehdejší vsi **na poli za Brdem, totiž v místech kde dnes stojí hostinec „V zatáčce“**. Byl to nízký přízemní domek (č.p. 22) s bytem pro kantora a s jednou třídou, v níž zároveň spával i učitelský pomocník, a která sloužila dále pak k nejrůznějším účelům. Do školy sice bylo nařízeno děti posílati, ale nedohlíželo se valně na plnění této povinnosti a proto do školy chodily jen děti, když nebylo pro ně práce doma, a hlavně v podzimní a zimní době. Přesto byla malá třída dětmi stále přeplněna, jelikož byly v této jedné třídě děti sedmileté s dětmi staršími.

Prvním kocháneckým učitelem na této jednotřídce byl Josef Kessler, který přišel do Kochánku již starý a měl proto u sebe pomocníka a to Jana Machka, který pak byl učitelem v Čelákovcích, a dále Martina Šebka, který zemřel jako rektor v Semicích, a Františka Duchnu, který zemřel ve Skorkově. Po smrti učitele Kesslera byl druhým učitelem na škole Jan Jedlička, který byl přeřazen do Dřevčic a za něho přišel dřevčický učitel Jan Truhelka. Měl však chromou ruku z vojny, čímž nemohl hrát na varhany v dřevčickém kostele, proto byl přeložen do Kochánku. Zcela si zde zvykl, takže se stal sousedem kocháneckým až do své smrti a byl pochován v Předměřicích. Po něm učil jeho syn Josef Norbert Truhelka mnoho let, který u sousedů kocháneckých prosadil a docílil toho, že v Kochánku **byla postavena nová škola**, a to na místě bývalé obecní kovárny a hospody Pacovských. **Budova dodnes nese název stará škola** (č.p. 103). Tato původně stavebně velmi pěkná budova byla vysvěcena 8. října 1876 důstojným pánem Štětkou, farářem na farnosti předměřické při kostele Svatého Jakuba Většího. Učitel Truhelka, který se zasloužil o postavení této školy nové, zemřel na (TBC). Po něm na této nové škole čp 103 pokračovali další učitelé a to: Josef KAVKA, Josef WAIS, a další učitelé – šířitelé vědomostí a kulturního života obce: František HUBALOVSKÝ, František TAUC – spolužák profesora T.G. Masarkya, a později Čeněk KUBÁT. Po rozšíření dvoutřídní školy z roku 1876 na školu trojtřídní v roce 1901 se tato škola stala již nevyhovující pro velký počet dětí v obci, a proto obecní zastupitelstvo na doporučení školské rady obce a okresu rozhodlo o nutnosti postavit **novou (další)**

budovu školy tzv. „JUBILEJNÍ OBECNOU ŠKOLU“ – současná budova Mateřské školy Kochánky. Ta byla postavena v roce 1908 nákladem 47 348 korun 61 haléřů. Stavbu projektoval architekt Jaroslav Valečka z Prahy a stavbu provedl stavitel Josef PODAŘIL ze Starých Benátek.

Na této „Jubilejní obecné škole „ vyučovali učitelé: Karel HRDÝ, řídící učitel František TAUC, František VĚTROVSKÝ, Ferdinand MAČENKA, FRANTIŠEK TICHÝ, Jan HOLUB (z čp. 48). Již na začátku uvedený Čeněk KUBÁT byl řídícím učitelem a členem obecního zastupitelstva a od roku 1923 současně jmenovaným kronikářem obce Kochánek, až do roku 1930, kdy byl 31. 12. 1930 penzionován. Dalšími řídícími učiteli, řádnými učiteli a odbornými učiteli s jejich pomocnými učiteli byli všichni ti, jímž patří dík za šíření vzdělanosti a vědomostí českého lidu a nelze zapomenout na další. Nejen všem těm uvedeným, ale i všem těm následujícím učitelům a podučitelům, kteří na zdejších školách učili. Po penzionovaném řídícím učiteli Čeňku Kubátovi zde učili Pravoslav KONÚPEK - 1933, Václav ŠLAPÁK – 1932 až 1933, Václav KUČERA – do roku 1942, Otto JAHNL – od 1. září 1942 do 1. Zář 1958, Bohuslav PAZDERNÍK – 1942 – učitel německého jazyka, a sportovec a fotbalista, Ladislav KOSTKA – 1943, Libuše KADLECOVÁ – 1943, Miroslav DUŠEK – 1946, František KOBERA – 1946, Marie MILOTOVÁ/ŠESTÁKOVÁ – 1946 až 1949, Jarmila NOVÁKOVÁ/SOUČKOVÁ – 1946, Bedřich DÖRNER, učitel náboženství římsko – katolického, František DOUBEK, učitel náboženství církve husitské, Danuše VOTRUBOVÁ / VODŇANSKÁ – 1949 až 1951, Alois RUS – 1951, Jiřina MÜLLEROVÁ – 1952, Alena VLKOVÁ-BÁRTOVÁ – 1953, Václav ŠLAPÁK – 1957 učitel od 1.zář 1958 ředitel školy, slečna Věra RÝČANOVÁ – 1958, Arnošt VODIČKA – 1960, Marie BERANOVÁ – 1961 -1973, Věra KEJMAROVÁ/JELÍNKOVÁ – 1969 až 1974 – poslední učitelka a ředitelka základní školy v Kochánkách – čímž zaniklo základní školství v obci Kochánky.

Budova školy stojí dodnes – v čase prosperujícího JZD KOCHÁNKY, později JIZERA byla využívána jako mateřská školka JZD Jizera. Od roku 1989-90 byla obecním úřadem pronajata jako ateliér divadla a příležitostná scéna „Divadelního spolku – GASPAR“ z Prahy – Divadlo v Celetné včele s principála Jakubem Špalkem.

Z dostupných školních archivů a pamětních knih zpracoval.

D.t. František Eliáš, Dis., kronikář obce Kochánky